

TÜRKİYE - ARJANTİN STRATEJİK DİYALOĞU

“Düşünce Diplomasisi:
Yeni Dünya Yeni Ufuklar”

UNIVERSIDAD
NACIONAL
DE LA PLATA

TASAM
TÜRKİYE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
tasam.org

TASAMWORLD
AKADEMİ VE İNOVASYON GRUBU
tasamworld.org

TÜRKİYE - ARJANTİN STRATEJİK DİYALOĞU

VİZYON BELGESİ (TASLAK)

Türkiye - Arjantin Stratejik Diyalogu

“Düşünce Diplomasisi: Yeni Dünya Yeni Ufuklar”

(Türkiye - Arjantin)

Dünyadaki temel trendlere bakıldığında “toprak ve makineyi” takiben “bilgi ve bilgiye dayalı ürünler” temelli yeni ekonomi çağında küresel rekabet “mikro-milliyetçilik”, “entegrasyon” ve “öngörülemeslik” üzerinden gelişmekte, hayatın ve devletin yeni doğasını belirleyen meydan okumaların; “kaynak ve paylaşım krizi”, “üretim-tüketim-büyüme” formülünün sürdürülemezliği, Çin kaldıracı ile “orta sınıfın tasfiyesi”, “enerji, su ve gıda güvensizliği”, hayatın her alanında “4. boyuta geçiş”, “işgücünde insan kaynağının tasfiyesi”, değişen devlet doğası ve beklenti yönetimi temelinde “sert güçten yumuşak ve akıllı güce geçiş” olduğu temel referanslar olarak şekillenmektedir.

Tüm bu temel parametreler içerisinde, teknolojideki dönüşümler; yapay zeka, sanal/artırılmış gerçeklik ve mobilite merkezli gelişerek tüm insan hayatını ve doğasını değiştirmeye adaydır. “Endüstri 4,0” ve “Toplum 5,0” kavramlarının dünyanın dönüşümünü endüstri ve toplum boyutları ile yönetmek açısından önemli başlıklar olduğu aşikârdır. Bir diğer etken de Çin’in dünya sahnesinde her geçen gün etkinleşmeye başlamasıyla oluşturduğu türbülanstır. Yeni İpek Yolu projesi “Kuşak ve Yol”; hem karadan hem denizden yüzden fazla ülkeyi ilgilendiren bir küresel entegrasyon projesi olarak şekillenmekte, iktisadi pastanın dağılımını kalıcı olarak değiştirmektedir. Orta sınıfı olmayan ülkelerde, otoriter rejimler ya da kaos, iki seçenek olarak önümüzde durmaktadır. Bölgesel ve küresel güvenlik anlamındaki iş bölümünün nasıl yapılacağı ve bedellerinin nasıl paylaşılacağı da önümüzdeki dönemin tartışma konuları olmaya adaydır.

Güvenlik üzerinden yeni ittifakların gelişmesi ise başat ülkelerin aldıkları risklerden ve inisiyatiflerden okunabilmektedir. Mülkiyet ve güç kavramlarının niteliği ile iş modeli tarihsel olarak değişmektedir. “Başarıda Başarısızlık” sendromu yaşayan AB’nin geleceğini; Brexit sonrası Batı’da yeniden canlanan kamplaşmanın sonuçları belirleyecektir. Tüm bu gelişmelerle birlikte, “Güvenliğin Ekosistemi”, hukukuyla birlikte değişmektedir. “Güvenlik - Demokrasi” ikilemini bundan sonra çok daha fazla yaşanacaktır. Çünkü orta sınıfı eriyen ve güvenlik eksenini sofistike bir zemine kayan ülkelerde demokrasinin yaşatılması zordur. “Güvenlik bize otoriter rejimler mi getirecek” sorusunun daha fazla tartışılması gerekmektedir.

Türkiye; 84 milyonluk nüfusu, gelişerek büyüyen ekonomisi ve Afro-Avrasya ana kıtası ortasındaki jeostratejik konumu ile öne çıkmaktadır. Avrupa, Karadeniz, Kafkaslar, Asya, Orta Doğu ve Afrika ülkeleri ile arasındaki tarihî, siyasi ve kültürel bağları, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası alanda yükselen aktivitesi, NATO, AGIT ve CICA gibi örgütlerin önemli üyelerinden olması ve son dönemde geliştirdiği aktif dış politikası ile küresel platformda önemi gittikçe artan bir aktör hâline gelmiştir.

UNIVERSIDAD
NACIONAL
DE LA PLATA

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
tasam.org

TASAMWORLD
AKADEMİ VE İNOVASYON GRUBU
tasamworld.org

TÜRKİYE - ARJANTİN STRATEJİK DİYALOĞU

Arjantin ise 45 milyonluk nüfusu, 2 milyon 791 bin kilometrekarelik yüzölçümü ve 518 milyar doları aşan GSYİH'sı ile Latin Amerika'da önemli bir siyasi ve ekonomik bir aktör olup üyesi olduğu bölgesel ve küresel uluslararası örgütler içindeki aktivitesi ile dikkatleri üzerine çekmektedir. Arjantin, Latin Amerika ülkelerindeki kişi başına gelirin en yüksek olduğu ülkeler arasında yer almaktadır.

Türkiye ile Arjantin ilişkileri 1910'da Osmanlı Devleti ile Arjantin arasında ilk konsolosluk protokolünün imzalanması ile başlamış, 1926'da Roma'da imzalanan Dostluk Anlaşması ile resmîyet kazanmış, ardından 1938'de iki ülke Büyükelçileri güven mektuplarını sunmuşlardır. 1992'de Arjantin Devlet Başkanı Türkiye'yi, 1995'te Türkiye Cumhurbaşkanı'nın Arjantin'i ziyaret etmesi ile karşılıklı üst düzey ziyaret görüşmeler de başlamıştır. İki ülke arasında siyasi istişare mekanizması tesis edilmiş olup, karşılıklı dostluk grupları da mevcuttur.

Arjantin ile Türkiye arasında başta ticaret, turizm, kültür ve bilimsel işbirliği olmak üzere çok sayıda ikili anlaşma imzalanmış bulunmaktadır. Arjantin ile ekonomik ve ticari işbirliği, yatırımların karşılıklı korunması ve teşviki, hava ulaştırma, madencilik alanında ve diplomasi akademileri arasında işbirliği, gümrük işbirliği ve karşılıklı yardım konularında imzalanmış anlaşmalar yürürlüktedir. Arjantin ile Türkiye arasında çok taraflı platformlarda da işbirliği mevcuttur. Arjantin ile G-20 çerçevesindeki temaslar önem taşımaktadır. Arjantin, Türkiye ve İspanya'nın ortak girişimi olan Medeniyetler İttifakı Projesi Dostlar Grubu üyesidir.

Türkiye - Arjantin ikili ticaretinde, 2019 yılında ticaret hacmi 544 milyon dolar, ticaret açığı ise Türkiye aleyhine 132,8 milyon dolar olmuştur. Türkiye'nin Arjantin'e ihraç ettiği başlıca ürünler; otomotiv ana ve yan sanayii, demir-çelik, tütün, çimento, elektrikli ev aletleri, makine ve cihazlar, tekstil ve plastik ürünleri, inşaat malzemeleridir. Arjantin'in Türkiye'ye ihraç ettiği başlıca ürünler; soya, ayçiçeği, mısır ve hububat gibi tarım ürünleridir.

Türkiye ile Arjantin arasındaki ekonomik-ticari ilişkiler son dönemde ivme kazanmakla birlikte, mevcut potansiyeli yansıtmaktan uzaktır. Bu veriler çerçevesinde, iki ülkenin ekonomik büyüklükleri itibarıyla aralarındaki ticareti artırmaları gereği seçenekten öte bir zorunluluktur. Türkiye'nin Arjantin'e yönelik politikasında; ticaret hacminin artırılarak, karşılıklı dengeli bir ticaret ilişkisinin kurulması ve iş adamlarımızın ihracata özendirilmesi öncelikli olarak yer almaktadır.

Arjantin, zengin doğal kaynakları, yetişmiş iş gücü, kentleşme ve teknolojik gelişimi, kişi başı alım gücü yüksekliği, bölgesel entegrasyon ve büyüme potansiyelinin etkisi gibi konular dikkate alındığında bölgede en yüksek ekonomik potansiyeli olan ülkelerdendir. Tarım ve tarıma dayalı sanayisi ise ekonomi ve istihdam içinde önemli ağırlığa sahiptir. Hızla yükselen tarım ürünleri fiyatları Arjantin ekonomisi için ciddi bir büyüme kaynağı olmuştur. Ülkenin en büyük sanayi sektörleri ise gıda, içecek, kimya-petrokimya, otomotiv ve metal sanayiidir.

UNIVERSIDAD
NACIONAL
DE LA PLATA

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
tasam.org

TASAMWORLD
AKADEMİ VE İNOVASYON GRUBU
tasamworld.org

TÜRKİYE - ARJANTİN STRATEJİK DİYALOĞU

Türkiye, Arjantin'in de üyesi olduğu Güney Ortak Pazarı (MERCOSUR) ile Serbest Ticaret Anlaşması (STA) imzalamak için girişimlerde bulunmaktadır. Türkiye ile MERCOSUR arasında STA müzakerelerinin çerçevesini belirlemek üzere 2008'de imzalanan "STA Çerçeve Anlaşması" 2019'da yürürlüğe girmiştir.

Soğuk Savaş'ın sona ermesinin ardından ivme kazanan küreselleşmeyle gelen temel eğilim, ülkelerin tek başlarına değil, belirli bölgesel iş birlikleri ve bölge-ötesi ortaklıklar vasıtasıyla kalkınması yönündedir. Ülkeler artık ekonomik, siyasal, kültürel bakımdan diyalog ve iş birliğine dayalı açık bir yapıya doğru dönüşmekte, uyum sağlayamayanlar ise ciddi istikrarsızlıklar yaşamaktadırlar. Siyasi ve ekonomik olarak bölgesel güç adayı haline gelen iki ülkenin yakın ilişki, istişare ve işbirliği içine girmesinin sağlayacağı ulusal, bölgesel, küresel artı değere dair her iki tarafta da en üst düzeyde mutabakat mevcuttur. İki ülke arasında siyasi diyalog, ekonomi ve ticaret, bilim, teknoloji, savunma sanayii, maliye, yatırımlar, turizm, kültür, diplomasi, akademiler arasında işbirliği gibi ortak ilgi alanlarındaki ikili ilişkileri daha da geliştirecek politikalar ve stratejiler oluşturulması gerekmektedir. Bu çerçevede, Türkiye ile Arjantin arasında uzun erimli "stratejik işbirliği" ilişkileri geliştirilmesinin gerekli olduğu açıktır.

Çok boyutlu şekillenen dünya güç sistematiği içerisinde Türkiye - Arjantin ilişkilerinin ideal bir noktaya taşınabilmesi için, yalnızca siyasi ve stratejik temelli değil, her parametrede karşılıklı derinlik oluşturacak bir yapıya doğru yönelmesi gerekmektedir. Tarih; karşılıklı bağımlılığı derinleştirecek stratejik fırsatlar sunmaktadır. Bu bağlamda düşünce kuruluşları, kanaat önderleri ve sektör temsilcilerini stratejik boyutu da kapsayan bir yaklaşımla bir araya getiren **Türkiye - Arjantin Stratejik Diyalogu** önemli bir referanstır.

Ana Tema

Düşünce Diplomasisi: Yeni Dünya Yeni Ufuklar

Alt Temalar

Yeni Dengeler Yeni Ekonomi

Türkiye - Arjantin Ekonomik İlişkileri: Fırsatlar ve Engeller

Jeopolitik ve Güvenlik İşbirliği

Teknolojik, Akademik ve Kültürel İşbirliği

Sosyal, Ekonomik ve Politik Gelişmeler

ABD, Çin ve Yeni Ortaklarla İlişkiler

Küresel Yönetim Yapılarına Adaptasyon

Çok Kutuplu Uluslararası Ortamda İlişkileri Geliştirme İmkânları

TÜRKİYE - ARJANTİN STRATEJİK DİYALOĞU

Öncelikli Sektörler

Kamu Diplomasisi Eğitim ve Dil
Kültür ve Turizm
İnşaat, Müteahhitlik ve Altyapı
Sağlık ve Sağlık Turizmi
Enerji, Petrokimya ve Yatırımlar
Lojistik, Ulaştırma ve Haberleşme
Bankacılık ve Finans (Stratejik Yatırım Fonu)
Ekonomi ve Ticaret
Medya ve İletişim
Bilim ve Teknoloji
Marka Şehirler ve Çevre
Savunma ve Uzay Sanayii

ÇALIŞMA VE ETKİNLİKLER (TASLAK)

Yöntem

Tümevarım, Katılımcılık ve Ekonomik Derinleşme

Türkiye - Arjantin Akil Kişiler Kurulu Toplantıları/Çalışmaları

Kapasite ve Ekosistem Envanteri Oluşturulması

Araştırma Projeleri ve Raporlarının Hazırlanması

Pro-aktif Politika Önerileri Geliştirilmesi

Yuvarlak Masa Toplantıları/Çalıştayları

Çok Taraflı Çalıştaylar/Çalışmalar

Sektör Çalıştayları/Etkinlikleri

UNIVERSIDAD
NACIONAL
DE LA PLATA

TÜRKİYE - ARJANTİN STRATEJİK DİYALOĞU

Uygulamalı İnteraktif Modellemeler

Stratejik Raporlar

Sektör çalışmalarının iki ülke karar alıcıları, özel sektörü, medyası ve kamuoyu için stratejik raporlar olarak yayımlanması. Literatür ve hafıza desteği sağlanması.

Medya Konferansları

Diğer Akademik Çalışmalar

Stratejik Rapor, Kitap, Makale, Tez vb. Akademik Çalışmalar

UNIVERSIDAD
NACIONAL
DE LA PLATA

TASAM
TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ
tasam.org

TASAMWORLD
AKADEMİ VE İNOVASYON GRUBU
tasamworld.org